

Inflatie: Wat is het en wat betekent het voor ondernemers?

Inflatie is een veelbesproken onderwerp in het nieuws en de economie. Maar wat houdt inflatie precies in, welke vormen zijn er, hoe wordt het gemeten en wat zijn de gevolgen voor ondernemers? In dit artikel lees je de kern van inflatie en de actuele situatie in Nederland, geïnspireerd door informatie van MKB Servicedesk en recente cijfers.

Wat is inflatie?

Inflatie betekent dat het geld minder waard wordt doordat de prijzen van goederen en diensten stijgen. Met hetzelfde bedrag kun je na verloop van tijd minder kopen. Dit effect wordt vooral merkbaar als de lonen minder hard stijgen dan de prijzen, waardoor de koopkracht daalt. Inflatie is het tegenovergestelde van deflatie, waarbij prijzen juist dalen.

Verschillende vormen van inflatie

Er zijn meerdere oorzaken van prijsstijgingen, die elk een eigen type inflatie aanduiden:

- **Kosteninflatie:** Prijzen stijgen doordat de kosten voor bedrijven toenemen, bijvoorbeeld door duurdere grondstoffen of hogere lonen. Bedrijven berekenen deze kosten door aan de consument.
- **Loonkosteninflatie:** Een specifieke vorm van kosteninflatie, waarbij stijgende loonkosten de oorzaak zijn.
- **Winstinflatie:** Bedrijven verhogen hun prijzen om hun winstmarges te vergroten, zonder dat de kosten stijgen.
- **Bestedingsinflatie:** Ontstaat als de vraag naar producten sneller toeneemt dan het aanbod, waardoor producten schaarser en duurder worden.
- **Geïmporteerde inflatie:** Prijsstijgingen van ingevoerde producten zorgen ervoor dat ook in Nederland de prijzen stijgen, bijvoorbeeld door duurdere grondstoffen of producten uit het buitenland.

Hoe wordt inflatie gemeten?

Inflatie wordt meestal uitgedrukt in een percentage dat aangeeft hoeveel de gemiddelde prijzen zijn gestegen ten opzichte van een jaar eerder. In Nederland gebruikt het CBS de Consumentenprijsindex (CPI) om de prijsontwikkeling van een breed pakket aan goederen en diensten te meten. De CPI wordt maandelijks gepubliceerd en geeft een goed beeld van de gemiddelde prijsstijging in het land.

Voor internationale vergelijkingen wordt de geharmoniseerde index van consumentenprijzen (HICP) gebruikt. De Europese Centrale Bank (ECB) streeft naar een inflatie van net onder de 2% per jaar binnen de eurozone.

Actuele inflatie in Nederland

De afgelopen jaren is de inflatie in Nederland sterk opgelopen. In 2022 piekte de inflatie tot boven de 10%, vooral door stijgende energieprijzen. In 2023 daalde de inflatie naar ongeveer 3,8%. Voor 2024 en 2025 wordt een inflatie van rond de 3,2% tot 3,7% verwacht. In april 2025 lagen de prijzen gemiddeld 4,1% hoger dan een jaar eerder. Vooral voedingsmiddelen en diensten zijn duurder geworden, terwijl energieprijzen wat zijn gedaald.

De verwachting is dat de inflatie in 2026 verder afneemt tot onder de 3%. Toch blijft de inflatie in Nederland iets hoger dan het gemiddelde in de eurozone, onder meer door binnenlandse factoren zoals hoge vraag, loongroei en stijgende huurprijzen.

Gevolgen van inflatie voor ondernemers

Een lage inflatie (tot 2%) wordt gezien als gunstig voor de economie. Het stimuleert consumenten om te kopen en maakt lenen aantrekkelijk door lage rentes. Maar bij een hogere inflatie, zeker als de lonen achterblijven, daalt de koopkracht van consumenten. Dit kan leiden tot minder omzet voor ondernemers en hogere kosten bij leveranciers.

Daarnaast worden leningen duurder omdat banken de rente verhogen om de inflatie te compenseren. Ondernemers merken inflatie dus aan zowel de kostenkant (grondstoffen, lonen, energie) als aan de omzetzijde (minder koopkracht, mogelijk minder vraag).

Wat kun je als ondernemer doen?

Hoewel je als ondernemer weinig invloed hebt op de inflatie zelf, kun je wel inspelen op de gevolgen:

- Houd de kosten scherp in de gaten en probeer waar mogelijk prijsstijgingen door te berekenen.
- Overweeg contracten met leveranciers en klanten aan te passen met indexatieclausules.
- Blijf investeren in efficiëntie en innovatie om de marges te beschermen.
- Monitor de ontwikkelingen rond lonen en prijzen in jouw sector.